

November 1880 mødtes Stanley og de Brazza en fem Miles Vej oven for Vivi; men vi have ikke set nogen Beretning om, hvad de to berømte rejsende forhandlede sammen. Der berettes kun, at Stanley modtog de Brazza paa den hjerteligste Maade. Den franske rejsende rejste til Gabun og derfra atter til Ogovéfloden, hvor han nu forhaabentlig har faaet den Forstærkning af Personel og Materiel, som var under Vejs til ham, men som iøvrigt har ladet vente længe paa sig. Han er vel nu atter godt paa Vejen til Stanley Pool og denne Gang med Stationsmateriel og et lille Dampskib, som skal sættes i i Vandet paa den sejlbare Strækning af Kongofloden.

De Brazza, der saaledes ogsaa har haft Lejlighed til personlig at lære Stanleys Forbindelseslinje at kjende, vil have fundet den eneste rette Vej til den sejlbare

Kongo ved at bruge Ogové som Udgangspunkt. Fra det Sted, hvor denne Flod ophører at være sejlbar, er der kun en halv Snes Mile til den sejlbare Strækning af den store Biflod Alima (Kunija paa Stanleys Kaart), hvor den lille Damp kan samles og sættes i Vandet for med Lethed at dampe ned til den sejlbare Kongoflod. Den paa denne Rute en halv Snes Mile lange Landrejse gaar over en 2400 Fod højt liggende Slette, som beskrives at være let at passere, ja! saa let, at den skal være farbar med Karrer. Tillige skal det ikke være vanskeligt at faa baade Arbejdskraft og Proviant i disse Egne.

Tiden maa vise, hvilken af de to rejsende, der retter det heldigste Angreb mod Mellomafrika; de fortjene begge det største Held.

Mindre Meddelelser.

Et Stykke Nationaldragt i det nordlige Jylland*). Til de saa interessante Ejendommeligheder hos Almestanden hører ogsaa Nationaldragten; men den ombyttes des værre efterhaanden med en vis Fællesdragt, der omtrent synes at være den samme over større Strøg af Evropa. Dette hænger sammen med den mere og mere forsvindende Lyst til at lave Klæderne i Hjemmet og med den voxende Fabrikdrift. Herved udelukkes dog ikke, at visse Ejendommeligheder i Folkedragten udbrede sig i Tidens Løb og blive Særegenheder for enkelte Egne. I Kjøbenhavn kjender man jo let svenske Kvinder af Bonde- eller Almestand paa deres sorte Silketørklæder, som bæres omkring Hovedet og knyttes under Hagen. Mindre kjendt turde det derimod være, at dette Silketørklæde allerede i adskillige Aar har været Hovedpynt i en Del af Jylland, nemlig i Vendsyssel og Thy, samt i Egnen syd for Aalborg til en Linje fra Hobro over til Hvalpsund ved Limfjorden. Disse Tørklæder komme fra en eneste Fabrikant, nemlig fra *K. A. Algreen* i Stockholm, i det man kun vil have hans Varer; i Thy kan der dog ogsaa sælges en simplere Efterligning fra Tyskland. I den nævnte Del af Jylland menes disse Tørklæder at være saa nødvendige, at den unge Piges første Sparaeskillinger gaa til at kjøbe et saadant Hovedklæde, der koster fra 8 til 14 Kroner. Ja! kommer en Kvinde uden for sit Hjem og tager hun Bo i en anden Egn, skaffer hun sig dog denne Pynt fra Hjemmet, hvad der tyder paa en allerede udviklet Fastholden af den hjemlige Skik.

Havalger i Japan. Japan er det Land, som efter størst Maalestok bruger *Havalger* eller Produkter af dem. Hist og her i andre Egne bruges vistnok enkelte af disse Planter, saa som den saakaldte irelandske Mos eller Caraghenmos (*Chondrus crispus*), der spises ved flere Kyster, og bruges i Lægekunsten og til Klaring af Øl i Steden for Husblas osv., eller den spiselige Bladtang (*Laminaria esculenta*)

og Sukkertang (*L. saccharina*), der spises langs Nordhavets Kyster, eller visse Arter Kløvertang (*Fucus*), hvoraf man i Nordamerika fremstiller en Extrakt, der skal være et godt Middel imod Fedme, maaske paa Grund af dens Rigdom paa Jod. Men Japans Befolkning har alene vidst, at bruge Algerne industrielt. — Der er 4 Arter, som i saa Henseende ere vigtige*). En af dem (*Gelidium corneum*) faas fra Klippekysterne ved Jeso, Matsmaj og Nipon. Efter at man har tørret den, bliver den kogt i Vand og filtreret, og den derved erholdte Vædske fordeles i Former, for at den kan størkne. Den føres i Handelen i formede Stykker og sælges i Evropa som Plante-Gelatine eller Agar-Agar. Japaneserne bruge denne Gelatine til alle Slags Madvarer og Kager. Samme Steds som den nylig nævnte Alge voxer en anden Art (*Glocopeltis coliformis*), der i visse Egne spises som Grønsl. Den er dog mest værdifuld efter at være afkogt; thi den bruges da, som Stivelse bruges hos os, til Linned og Klæder, og Tøjet bliver derved saa stift, at f. Ex. en Skjorte kan staa oprejst uden Støtte. Desuden bruges denne Gelatine til Opklæbning af Tapeter, eller blandet og kogt med Mel bruges den til Rensning og Opstilling af de kinesiske Damers Haarfrisure. Af en tredje Art, en Slags Kløvertang (*Fucus sp.*), der indsamles overalt under Japans Kyster, hvor Brændingen er svag, faar man ved Kogning Snekertim, hvor Brændingen er svag, faar man ved Kogning Snekertim. Den spiller tillige ogsaa en Rolle ved Tilvirkningen af lakerede Sager. Den fjerde Art er en Bladtang (*Laminaria japonica***)) og den kommer mest fra Østkysten af Jeso. Den skæres i lange Strimler, der tørres i Luften, i det man væner dem imod Regn, der ellers vilde udvaske Saltet, som dels giver denne Alge dens Værd og dels mindrer dens Raadnen. Mest bruges den som Grønsl; men den koges ogsaa med Ris, som den ved sin Saltmængde og sin krebselignende Smag gjør mere velsmagende. Et Par andre Alger udføres til Kina, hvor Fattigfolk bruge dem i Steden for Salt.

A. Feddersen.

*) De „mindre Meddelelser“ i Aargangen, der ikke ere undertegnede med Navn eller Mærke, hidrøre fra Redaktionen.

*) Udstillingkatalogen for den internat Fiskeriudstilling i Berlin 1880.
**) C. Gärtner. „Export“. 2den Aarg. 1870.